

VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS APSKRITYJE

Vilniaus rajono savivaldybės tarybai

Kopija

Vilniaus rajono savivaldybės meri Marijai Rekst

TEIKIMAS

DĖL VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2011 M. LIEPOS 22 D. SPRENDIMO NR. T3-271

2017 m. gruodžio 28 d. Nr. 1T-35

Vilnius

Vilniaus rajono savivaldybės taryba (toliau – Taryba) 2011 m. liepos 22 d. sprendimu Nr. T3-271 patvirtino:

- 1) Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje esančių kapinių tvarkymo taisyklės (toliau – Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklės);
- 2) Leidimo laidomi neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašą (toliau – Savivaldybės leidimo laidomi neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašas);
- 3) Visuomenės ir kapinėse palaidotų asmenų artimųjų giminaičių informavimo apie kapinių panaikinimą tvarkos aprašą;
- 4) Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašą (toliau – Savivaldybės kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašas);
- 5) Kapinių priežiūros organizavimo tvarkos aprašą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktą nustato, kad vietos savivalda yra grindžiama savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumu, t. y. savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla bei visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

2017 m. kovo 4 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) pakeitimai. Atsižvelgiant į tai kyla būtinybė suderinti Vilniaus rajono savivaldybės patvirtintas taisykles ir aprašus, reglamentuojančius žmonių palaikų laidojimo klausimus.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 5 punkte nustatyta, jog vienas iš derinančių subjektų, steigiant naujas kapines yra Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, o tų pačių taisyklių 9 punkte nurodyta, jog sprendimą dėl draudimo laidoti veikiančiose arba riboto laidojimo kapinėse priima savivaldybės administracijos direktorius, gavęs Nacionalinio visuomenės sveikatos centro siūlymą. Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 5 ir 9 punktuose atitinkamai nurodoma institucija – Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Šis subjektas yra išregistruotas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina pakeisti Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 5 ir 9 punktuose numatytą nebeegzistuojantį subjektą į Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 13 punktą buvo pakeistas ir jame susiaurėjo subjektų, galinčių išduoti rašytinį leidimą laidoti, ratas. Pagal šį punktą leidimą išduoda savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgalioti asmenys, arba seniūnai, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje jie atlieka kapinių priežiūrą. Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 13 punkte numatyta, jog leidimą išduoti gali ir seniūnų įgalioti asmenys. Atsižvelgiant į tai, ši punktą yra būtina patikslinti pagal Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 13 punktą.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 14 punkte nustatyta, jog žmogaus palaikams, įskaitant balzamuotus ir kremuotus, laidoti, atsižvelgiant į laidojančio asmens prašymą, skiriama kapavietė neatlygintinai arba niša kolumbariume (jeigu jis yra), arba kremuotus žmogaus palaikus leidžiama išbarstyti kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke. Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 14 punkto 4 pastraipoje nurodyta, jog žmogaus palaikams, įskaitant balzamuotus ir kremuotus, laidoti, atsižvelgiant į laidojančio asmens prašymą, gali būti skiriama kapavietė arba niša kolumbariume, arba kremuotus žmogaus palaikus gali būti leidžiama išbarstyti (pagal leidimo laidoti pridedamą formą) kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke. Nutarimu patvirtintos Kapinių tvarkymo taisyklės numato savivaldybei pareigą užtikrinti vieną iš žmogaus palaikų, įskaitant balzamuotų ir kremuotų, laidojimo būdų: atsižvelgiant į laidojančio asmens prašymą, skirti kapavietę neatlygintinai arba nišą kolumbariume (jeigu jis yra), arba kremuotus žmogaus palaikus leisti išbarstyti kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke. Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklėse, numatyta teisė, pagal asmens prašymą skirti kapavietę arba nišą kolumbariume, arba kremuotus žmogaus palaikus išbarstyti (pagal leidimo laidoti pridedamą formą) kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke, gali neužtikrinti aukštesnės galios teisės akte numatytų asmenų teisių, todėl kyla būtinybė pakeisti Savivaldybės kapinių tvarkymo taisykles, suderinant su Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių nuostatomis.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 17 punkte nustatyta, jog formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribas leidžiama pakeisti tik tuo atveju, jeigu toks pakeitimas būtinas laidojimui, galimas pagal kapinių planą ir tik tiek, kiek tai būtina laidojimui. Tuo tarpu Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 17 punkte nurodyta, jog formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribos gali būti pakeistos, jeigu toks pakeitimas galimas pagal kapinių planą. Pastebime, jog kapaviečių ribų keitimas yra leidžiamas tik kai tai yra būtina laidojimui, todėl Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklės turi būti patikslintos šia minima aplinkybe.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte buvo išplėstas subjektų ratas, kurie gali būti atsakingi už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą. Iki Nutarimo pakeitimo už šių objektų priežiūrą buvo atsakingas laidojantis asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė arba kolumbariumo niša. Šiuo metu atsakingu asmeniu taip gali būti ir asmuo, apie kurį Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 21 punkte nustatyta tvarka yra pranešta kapinių prižiūrėtojui, arba asmuo, kuriam Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka suteikta teisė prižiūrėti neprižiurimą kapavietę. Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte nurodyta, jog už kapavietės arba kolumbariumo nišos priežiūrą atsakingas laidojantis asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė arba kolumbariumo niša. Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 20 punktą turi būti patikslintas, jog priežiūrą galėtų vykdyti ne tik laidojantis asmuo, bet ir kiti Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte nurodyti subjektai.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte aptartas kapaviečių pripažinimas neprižiūrimomis. Minėtas punktas buvo pakeistas ir dabar numato imperatyvią tvarką ir procedūrą kaip turi vykti pripažinimo procesas. Kapinių prižiūrėtojas papildomai prie išpėjimo raštu turi nurodyti kapavietės nesutvarkymo pasekmes, o - atsakingam asmeniui per 1 metus nesutvarkius kapavietės - per 5 darbo dienas informuoti savivaldybės vykdomąją instituciją ir religinę bendruomenę ar bendriją, jeigu konfesinių kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija, apie galbūt neprižiurimą kapavietę ir pateikti jos duomenis. Savivaldybės vykdomoji institucija gautus duomenis apie galbūt neprižiurimą kapavietę per 5 darbo dienas paskelbia savivaldybės interneto svetainėje. Sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiurima kapavietė ne anksčiau kaip po 2 metų ir ne vėliau kaip po 3 metų nuo

duomenų apie galbūt neprižiūrimą kapavietę paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje dienos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija, apžiūrėjusi kapavietę ne rečiau kaip 3 kartus per metus ir ne dažniau kaip kas 3 mėnesius. Savivaldybės kapinių priežiūros taisyklių 23 punkte nėra nurodyta, jog prie įspėjimo turi būti nurodytos pasekmės, taip pat palikta dispozicija dėl komisijos sudarymo („gali sudaryti komisiją“). Įvertinus tai, kyla būtinybė aptartas nuostatas suderinti su pasikeitusiu aukštesnės galios teisiniu reglamentavimu. Kartu pastebime, jog Taryba nėra patvirtinusi Kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavietė tvarkos, todėl, tikslinant nuostatas, yra būtina patvirtinti ir tvarką, kuria vadovaujantis savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija pripažintų kapavietę neprižiūrima.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punktas buvo pakeistas ir jame nebeliko įpareigojimo savivaldybei nustatyti Tolesnio laidojimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse tvarką ir sąlygas. Galiojančioje 24 punkto redakcijoje numatyta, jog asmuo, kuriam suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka gali gauti leidimą laidoti joje arba, jam mirus, būti palaidotas joje. Taip pat papildyta procedūra, kaip yra suteikiama teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę. Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkte numatyta, jog Tolesnio laidojimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse tvarka nustatyta Savivaldybės leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse tvarkos apraše. Pažymėtina, jog Savivaldybės leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo nuostatos nesuderintos su Nutarimu patvirtinto Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo nuostatomis.

Savivaldybės leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 2 punktas nustato neprižiūrimos kapavietės sąvoką kitaip nei ji yra įtvirtinta Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 3.2¹ punkte. Kartu pastebime, jog ankstesnės redakcijos Nutarimu patvirtinto Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 6 punktas, numatęs, jog duomenis apie kapinėse esančias neprižiūrimas kapavietes institucijoms ar įgaliotiems asmenims teikia kapinių prižiūrėtojas, neteko galios, o Savivaldybės leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo atitinkama nuostata yra nepakeista ir nustato perteklinį reikalavimą kapinių prižiūrėtojams. Atsižvelgiant į tai, būtina suderinti Savivaldybės leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo nuostatas su Nutarimu patvirtinto Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo nuostatomis arba Savivaldybės leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašą pripažinti netekusiu galios.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 32 punkte nurodyta, jog sprendimą dėl kapavietės (kapo) identifikavimo savivaldybės tarybos nustatyta tvarka per 20 darbo dienų nuo prašymo pateikimo priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija pagal pateiktą medžiagą ir apžiūrėjusi kapavietę (kapą). Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 32 punkte numatyta, jog sprendimą dėl kapavietės identifikavimo priima seniūnai, tuo tarpu Nutarimu patvirtintose Kapinių tvarkymo taisyklėse nurodyta, jog sprendimą priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija. Įvertinus tai, būtina suderinti Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių nuostatas su Nutarimu patvirtintų Kapinių taisyklių nuostatomis. Atkreiptinas dėmesys, jog Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 31-33 punktai iš esmės tik atkartoja ankstesnės redakcijos Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 31-33 punktus, skirtus kapaviečių (kapų) identifikavimui, tačiau Taryba nėra patvirtinusi tvarkos, reglamentuojančios kapaviečių (kapų) identifikavimą, kuria vadovaujantis savo įgaliojimus vykdytų savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija. Todėl tikslinant Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 32 punkto nuostatas, kartu yra kyla būtinybė savivaldybės tarybai patvirtinti ir minimą tvarką.

Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 39 punktas numato, jog asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 162¹ str. ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymėtina, jog Administracinių teisės pažeidimų kodeksas neteko galios nuo 2017 m. sausio 1 d. Šiuo metu tai atitinka Administracinių nusižengimo kodekso 369 straipsnyje numatytus pažeidimus. Atsižvelgiant į tai, minima nuostata yra tikslintina, suderinant ją su pasikeitusio aukštesnės galios teisiniu reglamentavimu.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojus Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo nuostatomis, popieriniai gimimo, santuokos sudarymo ar nutraukimo, **mirties**, vardo, pavardės, tautybės keitimo liudijimai nebeišduodami. Atsižvelgiant į tai, Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklėse buvo patikslinta mirties liudijimo sąvoka, papildomai įterpiant žodį „medicininis“ ir šiuo metu, norint gauti leidimą laidoti turi būti pateiktas asmens rašytinis prašymas ir medicininis mirties liudijimas. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 14 punkto 1 pastraipoje pilnai įrašyti mirties liudijimo sąvoką taip, kaip minima aukštesnės galios teisės akte, t. y. „medicininis mirties liudijimas“.

Analogiškai siūlytina patikslinti ir Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių priedu patvirtintą Leidimo laidoti formą pagal Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių priedu patvirtintą Leidimo laidoti formą. Savivaldybės patvirtinta Leidimo laidoti forma turi atitikti Nutarimu patvirtintą leidimo laidoti formą. Kartu taisytinas ir Savivaldybės kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo 3 punkto 1 papunktis, jį papildant žodžiu „medicininio“, bei Savivaldybės kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo priedo lentelės 6 grafa, papildant žodžiu „medicininio“.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu siūlau svarstyti:

- 1) Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 5, 9, 13 punktų, 14 punkto 4 pastraipos, 17, 20, 23, 24, 32, 39 punktų pakeitimo klausimą suderinant su Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklėmis;
- 2) Savivaldybės leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo panaikinimo arba šio aprašo 2 ir 6 punktų pakeitimo klausimą, suderinant su Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių ir Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo nuostatomis;
- 3) Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių 14 punkto 1 pastraipos, Savivaldybės kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo 3 punkto 1 papunktio, Savivaldybės kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo priedo lentelės 6 grafos bei Savivaldybės kapinių tvarkymo taisyklių priedu patvirtinto Leidimo laidoti formos pakeitimo klausimą, suvienodinant sąvokas, t. y. patikslinant „mirties liudijimo“ terminą, įrašant žodžius „medicininis“.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Per nustatytą terminą nepatenkinus teikimo/nepranešus apie teikimo patenkinimą/atsisakius jį tenkinti, Vyriausybės atstovas turi pareigą skusti savivaldybės tarybos veiksmus ar neveikimą Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Informuoju, jog vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė

Vilda Vaičiūnienė